

LANDSMØDE 2015

Hotel Nyborg Strand, 19. november 2015

Indhold

Velkomst og orientering om nævnets arbejde	3
Den aktuelle formidlingssituation	5
Nævnets tilsyn med undersøgelser i fase 3	7
De nye regler om godkendelsesrammer	9
Post Adoption Services – hvorfor er det vigtigt? Nye tiltag – herunder obligatorisk rådgivning, børne- og eneadoptantgrupper. Nye "trends" – åbenhed	12

VELKOMST OG ORIENTERING OM NÆVNETS ARBEJDE.

VED FORMAND FOR ADOPTIONSNÆVNET THOMAS LOHSE

Thomas Lohse indledte med at byde velkommen til landsmødet 2015.

Thomas Lohse oplyste herefter, at han har været formand for nævnet siden april 2014, og at dette derfor var hans første landsmøde.

Thomas Lohse fremhævede, at det har været en turbulent periode med en del fokus på adoptionsområdet og med nye måder at gøre tingene på.

Om nævnets arbejde oplyste Thomas Lohse, at nævnet holder 9-10 møder om året. En af nævnets væsentligste opgaver er at behandle klager over afslag på godkendelse som adoptant. Der er typisk 3-5 klagesager pr. møde. Klager har mulighed for foretræde for nævnet, hvilket oftest sker 2-3 gange pr. møde. Klager har ved fremmødet mulighed for at forelægge sin sag og uddybe, hvorfor samrådets afgørelse efter klagers mening bør ændres. Efter dette tager nævnet stilling til, om samrådets afgørelse skal stadfæstes eller ændres. Som afslutning på behandling af klagesagerne tager nævnet stilling til, om nogle af de behandlede sager skal offentliggøres. Der findes kun et udvalg af nævnets afgørelser på nævnets hjemmeside, idet det alene er de afgørelser, som nævnet vurderer, har almen interesse, der bliver offentliggjort.

Nævnet behandler desuden indberetninger vedrørende de formidlende organisationers behandling af sager, hvor der gennem organisationen bringes et konkret barn i forslag til danske adoptionsansøgere (matchningsforslag). Nævnet har også varetaget tilsynet med de formidlende organisationer – og nu Danish International Adoptions – behandling af matchningsforslag og den del af de formidlende organisationers virksomhed, der relaterer sig til børnenes psyko-soziale og helbreds-mæssige forhold. Fra årsskiftet 2015/2016 er det meningen, med ikrafttrædelse af nye regler, at tilsynet skal overgå til Ankestyrelsen.

Nævnet behandlede i 2012 56 klagesager. I 2013 var tallet 31, i 2014 28 og indtil videre i 2015 har nævnet behandlet 24 klagesager.

Thomas Lohse gennemgik endvidere proceduren i forbindelse med nationale adoptioner, idet denne er forskellig fra proceduren ved internationale adoptioner. Ved nationale adoptioner er det en voteringsgruppe – som regel bestående af nævnets socialrådgiver, nævnets læge og formanden – der udvælger den godkendte ansøger, som skønnes bedst egnet til at adoptere et bestemt barn eller modtage et bestemt barn i pleje med henblik på adoption. Der findes således ikke en venteliste. Barnets biologiske forældre kan ønske, om barnet for eksempel skal placeres i en familie, der bor på landet og dyrker sport. Som situationen er lige nu, er der rigtigt mange, der gerne vil adoptere et dansk barn, men der er rigtig få børn til bortadoption. I år vil der formentlig være tale om højst 10 børn til bortadoption nationalt.

Nævnet var i starten af 2015 på tilsynsrejse i Sydafrika. På rejsen besøgte nævnet børnehjem og forskellige myndigheder. Ved besøgene på børnehjemmene var der fokus på modtagelsen af børnene og forholdene under deres ophold der. Der havde også været fokus på, hvordan man sikrede sig, at børnene ikke var

handlede. Det var indtrykket, at forholdene på børnehjemmene var udmærkede. I Sydafrika har man store problemer med HIV/AIDS, hvorfor flere førende læger inden for HIV-forskning er bosat og arbejder der. Nævnet havde møde med to af disse læger om HIV-problematikken. Efter tilsynsrejsen har nævnet udsendt en henstilling vedrørende HIV-test af børn i forslag til adoption.

I forhold til nævnets tilsynsopgaver fra 1. januar 2016 oplyste Thomas Lohse, at nævnet – under forudsætning af, at det fremsatte lovforslag bliver vedtaget – ikke selv vil kunne tage emner/sager op af egen drift, men at nævnet forventes inddraget via høringer fra Ankestyrelsen i forbindelse med deres tilsynsopgave. Derudover vil antallet af adoptioner formentlig fortsat falde, men antallet af klagesager forventes at være stabiliseret ved 25-28 sager.

DEN AKTUELLE FORMIDLINGSITUATION

VED DIREKTØR ROBERT JONASEN, DANISH INTERNATIONAL ADOPTION, DIA

Robert Jonasen indledte med at præsentere sig selv og Danish International Adoption, DIA. DIA er ny organisation, som er opstået på baggrund af en sammenlægning af de 2 tidligere formidlingsorganisationer, DanAdopt og AC Børnehjælp.

DIA startede op i januar 2015, og siden opstarten havde der været særlig fokus på kapacitetstilpasning, økonomistyring, sagsstyring, sagsoverflytning og oplæring, ydre kapacitet, herunder afhændelse af bygning i Jylland og etablering af en satellitafdeling i Århus samt identitetsopbyggelse (hjemmeside, logo mv.). Arbejdsgrundlaget fra de tidligere formidlingsorganisationer var ikke fulgt med ved sammenlægningen, hvilket har betydet, at DIA har skullet akkrediteres i de lande, som de tidligere organisationer havde haft et samarbejde med.

I 2015 er DIA gået fra at være 17 til 11 medarbejdere. Der har været tale om en nødvendig tilpasning, da formidlingstallet er faldende. DIA har i 2015 haft ca. 100 formidlinger af børn og omkring 570 sager i alt. Derudover har de 1200 sponsorships (hjælpearbejde).

For så vidt angik økonomien forsøger DIA at arbejde med forudsigelighed, og i den forbindelse bliver der også stillet krav fra Ankestyrelsen, som skal tilgodeses.

Robert Jonasen bemærkede også, at der er mange ambitioner om at styrke samarbejdet med Ankestyrelsen.

Siden sammenlægningen og frem til 1. december 2015 vil DIA have gennemført 9 rejser med henblik på akkreditering. De havde således været i Etiopien, Korea, Kenya, Tjekkiet, Senegal, Thailand, Vietnam, Sydafrika og Columbia. DIA havde desuden modtaget besøg fra 6 samarbejdslande.

Med hensyn til Etiopien bemærkede Robert Jonasen, at dette har været et svært land at arbejde i. Der har været behov for flere og mere udførlige baggrundsoplysninger, og det er vigtigt med et godt forarbejde. Man har derfor nu ændret proceduren, således at man får en rapport om barnets baggrund. Desuden bliver politiet kontaktet i sager med hittebørn, og den/dem, som har fundet barnet, bliver eksempelvis også interviewet. Disse nye procedurer er godt for åbenheden i adoptionen. I den forbindelse har DIA også fokus på at undgå en eventuel adskillelse af søskende.

Om samarbejdet med Ankestyrelsen bemærkede Robert Jonasen, at DIA oplever en stigning i henvendelser fra Ankestyrelsen. DIA er opmærksomme på Ankestyrelsens tilsynsforpligtelse i forhold til DIA, men DIA bruger også Ankestyrelsen som sparringsmyndighed, hvilket han håbede kan fortsætte fremover.

Robert Jonasen kom endvidere ind på åbenhed i adoptioner, hvilket er vigtigt. DIA er af den opfattelse, at man godt kan arbejde mod større åbenhed. I den forbindelse nævnte Robert Jonasen, at det også er vigtigt med åbenhed over for andre humanitære organisationer, og at man er åben for dialog og anden forståelse af forskellige forhold ved adoption. Som eksempel nævnte Robert Jonasen, at de i forbindelse med et nyt undervisningsgrundlag for kommende adoptanter har set på andre organisationer som

samarbejdspartnere. DIA benytter sig blandt andet af ACT (against child trafficking) – som er grundlagt af Aron Dole

Man er også begyndt at tale mere om åbne adoptioner, og det er nødvendigt med en dialog herom.

DIA har lige nu en hel del pilotprojekter, der går mod større åbenhed. I den forbindelse er det vigtigt at have fokus på, hvor grænsen går, og hvem der ønsker åbenheden.

Robert Jonassen fortalte også om et projekt, som DIA har i Korea. Projektet går ud på at lære det barn, som skal bortadopteres, tegnsprog. Efter hjemtagelsen af et barn kan det skabe et højt stressniveau hos barnet, hvis der er for mange problemer med kommunikationen. I Korea kan der gå lang tid fra frigivelsen til hjemtagelsen, hvorfor man ½ år før hjemtagelse begynder at lære barnet nogle basale tegn for blandt andet sult, tørst og bamse. DIA forventer at det også bliver spredt til andre aldersgrupper i andre lande, men i øjeblikket er det et forsøg i Korea, da man her allerede har en lang frigivelsesproces.

På nuværende tidspunkt ser DIA frem mod 2016, hvor der kommer ny lovgivning og nye akkrediteringsvilkår for DIA. I den forbindelse bemærkede Robert Jonassen, at adoption også er en tillidssag. DIA ser frem mod et 2016 med positiv attitude i forhold til antallet af adoptioner.

Robert Jonassen blev herefter spurgt om, hvordan DIA forholder sig til ventetiderne til adoption. Han nævnte i den forbindelse, at ventetiderne kan være en udfordring, og at man lige nu ser på, hvordan det er muligt at gøre systemet mere fleksibelt, og hvordan det kan gøres nemmere for eksempel at flytte liste.

NÆVNETS TILSYN MED UNDERSØGELSER I FASE 3

VED NÆVNSMEDLEM LISBETH LIEBMANN

Lisbeth Liebmann indledte med at fortælle, at nævnet har foretaget et tilsyn vedrørende sager om almen og udvidet godkendelse af adoptanter med fokus på forberedelser og undersøgelser i fase 3.

Lisbeth Liebmann kom herefter ind på, at der tidligere har været en arbejdsgruppe, der havde haft til opgave at fremkomme med forslag til nye retningslinjer for afviklingen af fase 3 undersøgelsen.

Arbejdsgruppen kom i 2013 med forslag til nye retningslinjer for fase 3. Forslaget indebar en vis metodefrihed for sagsbehandleren, men dog med nogle overordnede fokusområder, som kunne være relevante at fokusere på i fase 3 samtalerne.

På nuværende tidspunkt står man over for at skulle arbejde med nye godkendelsesrammer, og disse kommer til at stille større krav til kommende adoptanter.

Lisbeth Liebmann gennemgik herefter en case, som belyste, at det er vigtigt, at adoptivforældreforældre formår at lytte, forstå og sætte sig i barnets sted, anerkende, det som sker og sætte ord på det, forblive en stabil støtte for barnet og også være i stand til at omstille sig. I fortsættelse heraf henviste Lisbeth Liebmann til, at det fremgår af henstillingen med retningslinjer vedrørende vurderingen af adoptionsansøgers fysiske og psykiske helbredsforhold, at man for at kunne vurdere kommende adoptanter i forhold til adoption, navnlig bør være opmærksom på ansøgers modenhed, tilknytningsevne, kontakt- og indfølelse samt psykisk ligevægt, begavelse og realitetssans, sådan som dette kan vurderes i forbindelse med sagsbehandlingen, såvel som på baggrund af ansøgers livshistorie og relationer. Dette giver et godt billede af, hvad der er vigtigt at undersøge hos kommende adoptanter.

Ved det aktuelle tilsyn har der været indhentet 20 sager fra Statsforvaltningen inden for 4 forskellige kategorier. 5 sager omhandlede almen godkendelse, hvor der ikke var foretaget en psykologisk undersøgelse. 5 sager vedrørte almen godkendelse, hvor der var udarbejdet en psykologisk undersøgelse. 5 sager omhandlede ansøgere, som allerede inden fase 3 eller i fase 3 ansøgte om udvidet godkendelse, og i de sidste 5 sager havde ansøger søgt om konkret udvidet godkendelse.

Lisbeth Liebmann bemærkede indledningsvist til sin gennemgang af sagerne, at der overordnet er tale om en god og grundig sagsbehandling i fase 3 undersøgelserne.

I alle rapporter er der gennemgående oplysninger om opvækst og familiemæssig baggrund, skole, uddannelse og erhverv, individuel beskrivelse af hver af adoptanterne, personlighed, netværk, parforhold/ægteskab, bolig/miljø, religion/leveregler, adoptionskurset, adoptionsmotiv, godkendelsesramme, adoptivbørns baggrund, rolle som adoptivforældre/forventninger til barnet, åbenhed omkring adoption, tanker om børneopdragelse, orlov og sammenfatning.

Lisbeth Liebmann bemærkede dog i forlængelse heraf, at rapporterne fra tilsynet fremstår forskellige, og at indholdet i de overordnede områder også er blevet behandlet forskelligt afhængig af sagsbehandler. Dette betyder, at nogle rapporter er præget af sagsbehandlers subjektivitet, og at der i nogle rapporter kan forekomme overflødige værdiladede ord. Det er vigtigt at finde den rette balance mellem på den ene side

ikke at behandle sagen for hurtigt og overfladisk og på den anden side ikke at forfølge emner præget af sagsbehandlers subjektivitet.

Der er også tale om en vigtig proces for ansøgerne, og det er vigtigt, at de mødes positivt. Nogle gange ses det, hvis ansøgere har fået et afslag på godkendelse til adoption, at det centrale for dem bliver, hvordan de er blevet mødt af sagsbehandleren.

Lisbeth Liebmann gennemgik herefter nogle mere konkrete forhold fra undersøgelserne, som gør sig gældende. Det drejer sig blandt andet om, at der nogle gange ses en overhøring om, hvad ansøgeren har lært på kurset i fase 2, at udfordringer i barndommen hos ansøgeren kan føre til udarbejdelse af en psykologisk undersøgelse, at konfliktskyhed og indadvendthed nogle gange bliver problematiseret unødigt, og at flere oplysninger ikke er blevet anvendt aktivt i den samlede vurdering.

I forhold til sager, hvor ansøgeren har haft udfordringer i barndommen, er noget af det væsentlige en vurdering af ansøgerens mulige fremtidige evne til omstilling på baggrund af den beskrevne udvikling. For så vidt angår konfliktskyhed er dette ikke nødvendigvis negativt, og det kan være en relevant og fornuftig strategi i visse situationer – også i forhold til et adoptivbarn. Der kan derfor være behov for en nuancering af konfliktskyheden i undersøgelsen.

Om tilknytning bemærkede Lisbeth Liebmann, at det kan være relevant at undersøge/beskrive kvaliteten af tilknytningen, det vil sige, om ansøgerne kan etablere og vedligeholde tilknytningen. Det kan desuden være relevant, at undersøgelsen i fase 3 altid indeholder en vurdering af udviklingsperspektivet, hvilket er et vigtigt punkt i forhold til forældreskab.

Af øvrige forhold, som det kan være relevant at inddrage i fase 3 undersøgelserne hver gang, er at bede ansøgerne om at beskrive/fortælle om hinanden, om sig selv og om eventuelle tab i livet. Mentaliseringsevnen bliver fremtrædende i forbindelse med spørgsmål, hvor ansøgerne fortæller om hinanden. Og endelig kan det være en ide i sager, hvor sagsbehandler er i tvivl om bestemte forhold at anvende spørgsmål fra AAI (Adult Attachment Interview).

Fremadrettet pegede Lisbeth Liebmann på, at det vil være ønskeligt, hvis undersøgelsesprocessen kunne gøres mere ensartet, og hvis der blev lavet eksempelvis skabeloner, som alle sagsbehandlere fulgte. Endelig bemærkede Lisbeth Liebmann, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der kan udpeges nogle klare pejlemærker for, hvornår det vil være relevant at indstille til udarbejdelse af en psykologisk undersøgelse i fase 3.

Til anbefalingerne fremadrettet bemærkede Statsforvaltningen, at man har et ønske om et samarbejde med nævnet i forhold til udarbejdelse af fase 3 undersøgelser og ensretning heraf.

Thomas Lohse oplyste hertil, at ønsket ville blive drøftet på et kommende møde i Adoptionsgruppen.

DE NYE REGLER OM GODKENDELSESRAMMER

VED ANKECHEF LENE CONRAD

Lene Conrad indledte med at orientere om den kommende lovreform (L7), som forventes at træde i kraft 1. januar 2016. Lovforslaget dækker over en politisk aftale fra 2014, som har til formål at tilpasse adoptionssystemet til i dag.

De kommende regler indeholder blandt andet en opblødning af faserne, idet man fremover vil kunne give afslag på godkendelse som adoptant i fase 1 på grund af manglende ressourcer, hvis det er åbenlyst, at ansøgeren /ansøgerne ikke vil kunne godkendes i fase 3. Der sker desuden en justering af de adoptionsforberedende kurser samt en udvidelse på PAS-området, hvor der kommer et forløb efter godkendelsen med obligatoriske rådgivningstimer før og efter hjemtagelsen ("fase 4").

Som følge af de nye regler samles endvidere tilsynsvirksomheden i Ankestyrelsen. Dette bevirker også, at der ikke længere kan indgives indberetninger til Adoptionsnævnet vedrørende de formidlende organisationers behandling af sager, hvor der gennem organisationen bringes et konkret barn i forslag til danske adoptionsansøgere (matchningsforslag). Til gengæld vil man skulle forelægge alle matchningsforslag for enten Ankestyrelsen eller Adoptionsrådet.

Lene Conrad bemærkede i forhold til de kommende regler om godkendelsesrammer, at der pr. 1. januar 2016 alene vil være tale om én godkendelsesramme. Der er tale om en bredere godkendelse, som også skal afspejle de børn, som kommer i forslag. Med de nye regler er der tale om en godkendelse til et barn i alderen 0-48 måneder. Det bliver desuden ikke længere muligt at søge om udvidet godkendelse på forhånd.

De nye godkendelsesrammer fokuserer på vigtigheden af en ordentlig beskrivelse af barnet, da det vil medføre et bedre forløb. Man ønsker også med de nye regler at gå bort fra, at man næsten pr. automatik får tilbagekaldt sin godkendelse, hvis man takker nej til et barn inden for godkendelsesrammen. Man kan med de nye regler begrunde et eventuelt afslag til et konkret barn og ved en konkret vurdering tages stilling til, om man kan beholde sin godkendelse.

I forhold til de nugældende godkendelsesrammer, var der i 2014 92 procent, der fik en almen godkendelse, hvorimod 42 procent af børnene faldt uden for almen godkendelse. Herefter var der 42 procent, der fik udvidet deres godkendelse i forbindelse med matchningen.

Lene Conrad bemærkede afslutningsvist, at man i en overgangsperiode skal operere med 2 regelsæt/systemer, og desuden at det er vigtigt med dialog og tydelighed om praksis på området.

DE NYE REGLER OM GODKENDELSESRAMMER

VED NÆVNSMEDLEM CHARLOTTE OLESEN

Charlotte Olsen bemærkede indledningsvist, at den nye godkendelsesramme vil være et nyttigt nyt værktøj i forhold til godkendelse. Den nye godkendelsesramme vil i højere grad afspejle den aktuelle formidlingssituation og de børn, der frigives til adoption.

I den forbindelse sker der også en revision af diagnoselisten. Der vil i forbindelse med de nye rammer ikke blive skelet så meget til selve diagnosen som det konkrete barns udviklingspotentiale, da der er forskel på, hvor hårdt ramt man er. Kun hvis forhold hos barnet konkret vurderes at medføre, at barnet ikke har et normalt udviklingspotentiale, eller at der er en betydelig risiko herfor, vurderes det konkrete barn uden for godkendelsesrammen.

I forbindelse med vurderingen af barnets vanskeligheder, bliver det vurderet, om det vil hindre forældrene i at have en almindelig tilknytning til arbejdsmarkedet. Hvis barnet har sygdomme eller handicaps, der kan forventes at kræve kontakt til sundhedsvæsenet eller andre offentlige instanser, skal det vurderes, om denne kontakt kan forudses at være af et sådant omfang, at det i sig selv vil medføre væsentlige hindringer i familiens udfoldelser.

Usikre data og kendte risikofaktorer fører ikke i sig selv til, at barnet ikke er omfattet af godkendelsesrammen. I forbindelse med vurderingen tages alder, baggrund, viden om den første tid og eksponeringer i graviditeten med i betragtning.

For at belyse problemstillingen om, hvorvidt et barn skal vurderes inden for eller uden for den nye godkendelsesramme, gennemgik Charlotte Olesen en række eksempler indenfor for tidlig fødsel, udviklingsforsinkelse og misdannelser.

I forhold til for tidlig fødsel fortalte Charlotte Olesen, at risikofaktorerne er dårlige sociale kår, hårdt fysisk arbejde, stress og rygning. En fødsel før udgangen af 37. graviditetsuge kaldes en "for tidlig fødsel", og man taler om ekstremt for tidlig fødsel, når fødslen sker før uge 28. Generelt er overlevelsen for børn født før uge 32 cirka 80 procent. Charlotte Olesen understregede, at de fleste for tidligt fødte børn udvikler sig fuldstændigt normalt. Hvis der er tale om en fødsel mellem uge 28 og 32, vil 5 procent få lette handicaps og 5 procent vil få store handicaps. Er der i stedet tale om børn født før uge 28, vil tallet i stedet for være 10 procent, der vil få lette handicaps og 10 procent, der vil få store handicaps.

De mest almindelige neurologiske følgetilstande, som er forbundet med for tidlig fødsel, er cerebral parese, udviklingsforsinkelse, syns- og hørenedsættelse og epilepsi.

Charlotte Olesen nævnte, at godkendelsesrammen ikke afgøres ud fra fødselstidspunkt eller fødselsvægt, men på baggrund af en samlet vurdering af barnets fysiske helbred og udviklingsniveau på vurderingstidspunktet.

Charlotte Olesen beskrev, hvordan samme diagnose kan dække over meget forskellige forhold hos børn. Hun viste til illustration heraf filmoptagelser af to børn med den samme form for spastisk lammelse, men hvor der var stor forskel på, hvordan det havde udviklet sig hos børnene. Hun nævnte, at optagelserne kan

være med til at vise, hvor svært det er at placere børnene inden for eller uden for godkendelsesrammen, selv når de har den samme diagnose.

I forhold til udviklingsforsinkelse bemærkede Charlotte Olesen, at denne betegnelse bruges i forhold til børn, der er under 5 år. Man ser på, om barnet lærer sig nye færdigheder langsommere end andre børn. Det bliver desuden vurderet, om der er tale om en specifik udviklingsforsinkelse, ét område, eller en generel udviklingsforsinkelse, to eller flere områder. Der kan være tale om udviklingsforsinkelse indenfor forskellige områder, grov-/finmotorik, tale/sprog, personlig/social og kognition – evnen til at tænke og lære, forstå, løse problemer, resonere og huske.

Hvis der er tale om en mild mental retardering, vil barnet som udgangspunkt udvikle sig normalt i førskolealderen. Det vil som oftest først blive opdaget i skolealderen ved indlæringsproblemer. Barnet vil som voksen være i stand til at arbejde, have gode sociale relationer og opnå selvstændighed.

I forhold til misdannelser er der mange former. Der er blandt andet læbespalter, som kan være enkelt- eller dobbeltsidig, og som kan variere fra et lille hak i det læberøde til en spalte, der deler læben helt til næseboret. Disse falder indenfor, mens generel gumme- og ganespalte falder uden for den generelle almene godkendelse, da omfattende odontologisk behandling ofte er nødvendig.

POST ADOPTION SERVICES – HVORFOR ER DET VIGTIGT? NYE TILTAG – HERUNDER OBLIGATORISK RÅDGIVNING, BØRNE- OG ENEADOPTANTGRUPPER. NYE "TRENDS" – ÅBENHED

VED FAGLIG LEDER FOR PAS-ORDNINGEN SAMT DE ADOPTIONSFORBERENDE KURSER ANITA MAJ BERNER

Som indledning præsenterede Anita Maj Berner Post Adoption Services-ordningen, som på nuværende tidspunkt har været permanent i snart et par år. Der er tale om en ordning, hvor adoptivforældre for en symbolsk betaling kan få rådgivning af en psykolog eller en terapeut (omtales som "konsulenter"). Adoptanter har som udgangspunkt ret til 20 timers rådgivning inden for de første 5 år efter hjemtagelsen. Dette gælder indtil den 1. januar 2016.

Anita Maj Berner kom herefter ind på, hvorfor PAS er vigtigt. Set fra en psykologisk vinkel er der for adopterede børns vedkommende altid tale om børn med særlige behov. Alle adopterede har været udsat for mindst én særlig situation, som det svigt det er at miste mor og/eller far. Børnene har derudover som oftest også været udsat for et kulturskift.

Anita Maj Berner orienterede om, at der i forbindelse med de kommende regler på adoptionsområdet, også sker noget nyt inden for PAS-området. Blandt andet bliver der på baggrund af et politisk forslag lavet et projekt om rådgivning for adopterede over 18 år, som har været et ønske i en del år. Udgangspunktet bliver, at den adopterede har mulighed for 10 timers rådgivning ved ansøgning derom. Der sigtes imod at rådgive 100 i 2016 og 100 i 2017 for de puljemidler, som PAS har fået tildelt. For at kunne få bevilliget de 10 timers rådgivning, skal ansøger kunne beskrive, hvad han/hun ønsker at tale om, og hvad ansøger forventer, at rådgiver kan hjælpe med. Det vil være den samme gruppe af rådgivere, som der anvendes i dag.

Derudover bliver det fremover obligatorisk med 6 timers rådgivning til adoptanterne – 3 timer før og 3 timer efter hjemtagelse af barnet. Psykologfagligt kan dette godt blive en udfordring, da det ikke længere vil være adoptanterne selv, som beder om rådgivningen. For øjeblikket arbejder Anita Maj Berner med, hvordan rådgivningen skal foregå. Der er tale om fastlagte temaer, for eksempel 10 minutters oplæg om forskellige adoptionsrelevante temaer for at komme godt fra start. Konsulenterne kan eventuelt følge en tråd fra fase 3 undersøgelsen i form af adoptantens egen tilknytningshistorie eller tale om selve modtagelsen, herunder hvordan kan det gode møde med barnet være. Der forventes ikke at komme egenbetaling på rådgivningen. Rådgivningen efter hjemtagelsen af barnet kan godt foregå i hjemmet. Efter hjemtagelsen kan relevante emner være kontakten mellem adoptanter og barnet og betydningen af struktur, faste rammer og forudsigelighed.

De nuværende regler om PAS-rådgivning bliver også ændret således, at de første 10 timers rådgivning ligger inden barnet har været i Danmark i 5 år. De efterfølgende 10 timers rådgivning kan gives, som adoptanterne selv ønsker det – eksempelvis når barnet er blevet teenager.

Af nye tiltag orienterede Anita Maj Berner om, at PAS sekretariatet for øjeblikket arbejder med at arrangere temaaftener med rådgivning for kommende og nuværende adoptanter. Det er planen, at der skal holdes 4 temaaftener årligt.

Et yderligere tiltag er, at der i 2016 kommer et samarbejde med VISO.

Anita Maj Berner fortalte herefter om de adoptionsforberedende kurser i fase 2. Et af formålene med kurset er få de kommende adoptanter "løftet" til deres nærmeste udviklingszone i forhold til at tage stilling til adoption, og at arbejde med de kommende adoptanters modenhed i denne sammenhæng. Sammenlignet med en graviditet kan det udtrykkes som at få adoptanterne fra 2. til 3. trimester. Det primære fokus på kurserne er adoptanternes udvikling, og der arbejdes i høj grad blandt andet med adoptanternes refleksionsniveau samt deres forestillings- og mentaliseringsevne (at forstå egen og andres adfærd ud fra de mentale tilstande, der ligger bag).

Anita Maj Berner fortalte ligeledes, at PAS-rådgivningen har oprettet børnegrupper for adopterede i alderen 12-14 år. Den første gruppe, hvor der deltog 6 børn i alderen 13 og 14 år, er netop færdig med et forløb. Den næste gruppe, hvor der er 8 børn, er lige gået i gang. Her er børnene i alderen 10-12 år. Den gruppe, der har været gennemført, har været meget succesfuld, og børnene har kun givet positive tilbagemeldinger. Dog er det svært at rekruttere børn til grupperne.

Der arbejdes i øjeblikket på at oprette eneadoptantgrupper.

Afslutningsvis blev der vist 3 små film om åbenhed i adoptionen. Filmene bliver vist på de adoptionsforberedende kurser i fase 2.